T094 ATĐ 6 (37) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q183-Định Uẩn-Luận về Bất Hoàn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 555

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 183

LUAÄN VEÀ BAÁT HOAØN (Phaàn 10)

Chuyeån Phaùp luaân roài, Ñòa thaàn xöôùng leân aâm thanh, laàn löôït chuyeån tieáp ñeán khaép moïi nôi... Hoûi: Trong phaùp hoäi cuõng coù nhieàu Thieân thaàn khaùc phaùt ra aâm thanh baùo tin cho nhau, vì sao chæ noùi laø Ñòa thaàn xöôùng leân aâm thanh? Ñaùp: Bôûi vì luùc aáy Ñòa thaàn phaùt ra aâm thanh ñaàu tieân. Hoûi: Vì sao Ñòa thaàn phaùt ra aâm thanh ñaàu tieân? Ñaùp: Bôûi vì Ñòa thaàn ôû raát gaàn Ñöùc Phaät. Laïi nöõa, bôûi vì Ñòa thaàn luoân luoân ñi theo Ñöùc Phaät maø laøm ngöôøi baûo veä. Nghóa laø töø luùc Boà-taùt tieán vaøo thai-môùi sinh ra-vöôït thaønh xuaát gia vaø tu khoå haïnh, cho ñeán luùc thaønh Phaät chuyeån Phaùp luaân, Ñòa thaàn luoân luoân ñi theo baûo veä khieán cho khoâng coù gì trôû ngaïi, nay thaáy Nhö Lai chuyeån Phaùp luaân roài, hoan hyû phaán khôûi töï möøng cho coâng lao cuûa mình ñaõ laøm töø tröôùc ñeán nay, baây giôø coù ñöôïc keát quaû troïn veïn, cho neân xöôùng leân thoâng baùo ñaàu tieân. Laïi nöõa, luùc aáy phaùp hoäi tuy coù nhieàu Thieân thaàn khaùc, maø bôûi vì taùnh cuûa Ñòa thaàn voäi vaøng noân noùng, cho neân xöôùng leân ñaàu tieân; nhö trong chuùng baây giôø, ngöôøi coù taùnh voäi vaøng noân noùng thì vui nhieàu maø noùi to leân, Ñòa thaàn cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, taùnh cuûa Ñòa thaàn nhieàu vui möøng, thaáy söï vieäc hieám coù naøy trong loøng raát hoan hyû, cho neân phaùt ra aâm thanh ñaàu tieân. Laïi nöõa, bôûi vì ñaây laø phaùp gaàn-xa theo thöù töï. Nghóa laø Ñòa thaàn xöôùng leân ñaàu tieân, tieáp theo laø thaàn Hö khoâng, tieáp theo laø trôøi Töù Ñaïi Vöông Chuùng, nhö vaäy laàn löôït chuyeån tieáp trong choác laùt aâm thanh leân ñeán coõi Phaïm Theá. Hoûi: AÂm thanh laø taùnh thuoäc saùt-na, neáu sinh ra ôû nôi naøy thì chaéc chaén dieät ñi ôû nôi naøy, laøm sao coù theå noùi laø leân ñeán coõi Phaïm Theá?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 556

Ñaùp: Bôûi vì döïa vaøo nghóa laàn löôït chuyeån tieáp, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø Ñòa thaàn xöôùng leân roài, thaàn Hö khoâng xöôùng leân, laàn löôït chuyeån tieáp ñeán khaép moïi nôi, cho ñeán Phaïm Thieân; nhö phaùp thaép ngoïn ñeøn laàn löôït chuyeån tieáp roäng ra. Coù ngöôøi noùi: Luùc chuyeån Phaùp luaân thì voâ löôïng chö Thieân ñeàu ñeán tuï hoäi, ñaõ nghe phaùp roài ñeàu trôû veà truù xöù cuûa mình, thoâng baùo roäng ra trong Boä chuùng cuûa mình, cho neân noùi laø aâm thanh laàn löôït chuyeån tieáp leân ñeán coõi Phaïm Theá. Coù ngöôøi noùi: Luùc aáy phaùt ra aâm thanh cuõng khoâng coù quyeát ñònh, tröôùc-sau chæ laø ngöôøi noùi thuaät laïi theo thöù töï, phaùp thuaän theo nhö vaäy cho neân ñöa ra caùch noùi naøy: Ñòa thaàn xöôùng leân ñaàu tieân..., cho ñeán noùi roäng ra. Nhö trong kinh noùi: "Luùc Chuyeån Luaân Vöông xuaát theá, danh tieáng leân ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi; luùc Ñöùc Phaät vì Kieàu-traän-na... maø chuyeån Phaùp luaân, danh tieáng leân ñeán coõi Phaïm Theá; luùc Ñöùc Phaät ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, danh tieáng leân ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh." Hoûi: Vì sao coù ba loaïi sai bieät nhö vaäy? Ñaùp: Luùc Chuyeån Luaân Vöông xuaát theá, duøng möôøi phaùp thieän daïy doã höõu tình, phaùp naøy chaéc chaén nhaän laáy quaû dò thuïc ôû trong trôøi coõi Duïc, chö Thieân saùu taàng trôøi coõi Duïc ñeàu sinh loøng hoan hyû, quyeán thuoäc cuûa chuùng ta khoâng bao laâu seõ theâm nhieàu. Vì theá cho neân luùc Luaân Vöông xuaát theá, danh tieáng leân ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi. Luùc Phaïm Thieân Vöông thænh caàu Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân, chö Thieân nghe Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân thì raát vui möøng tuøy hyû. Vì theá cho neân luùc chuyeån Phaùp luaân, danh tieáng leân ñeán coõi Phaïm Theá. Trôøi Tònh Cö giaùc ngoä Boà-taùt khieán cho vöôït thaønh xuaát gia caàu trí Voâ thöôïng, hoï nghe Boà-taùt ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, trong loøng raát vui möøng. Vì theá cho neân luùc môùi thaønh Phaät, danh tieáng leân ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh. Laïi nöõa, Chuyeån Luaân Vöông laø ngöôøi thoï duïc, cho neân luùc xuaát theá danh tieáng xa nhaát ñeán coõi Duïc, chöù khoâng ñeán ñòa lìa duïc. Luùc Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân, ôû trong moät chuùng hoäi coù cao thaáp-hôn keùm, söï vieäc naøy chæ ñeán coõi Phaïm Theá, vì theá cho neân luùc chuyeån Phaùp luaân, danh tieáng leân ñeán coõi Phaïm Thieân. Chæ coù danh tieáng cuûa Nhö Lai laø cao xa, khoâng coù nôi naøo khoâng ñeán ñöôïc, vì theá cho neân luùc Ñöùc Phaät ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Boà-ñeà, danh tieáng truyeàn khaép taát caû moïi nôi, cho ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh. Giaû söû höõu tình coõi Höõu Ñaûnh coù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 557

Nhó thöùc thì danh tieáng cuõng leân ñeán coõi aáy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Nhö Lai tu veà nghieäp danh tieáng töø thöôû laâu xa. Laïi nöõa, caùc loaøi höõu tình taïo taùc taêng tröôûng veà nghieäp danh tieáng to lôùn coù baäc Thöôïng-Trung-Haï, baäc Haï thì nhö Chuyeån Luaân Vöông, baäc Trung thì nhö Kieàu-traän-na..., baäc Thöôïng thì ñoù laø Ñöùc Phaät. Vì theá cho neân ñoái vôùi danh tieáng aáy coù xa-coù gaàn. Laïi nöõa, caùc loaøi höõu tình taïo taùc taêng tröôûng veà nghieäp toân quyù thanh tònh coù baäc Thöôïng-Trung-Haï, baäc Haï thì nhö Chuyeån Luaân Vöông, baäc

Trung thì nhö Kieàu-traän-na…, baäc Thöôïng thì ñoù laø Ñöùc Phaät. Vì theá cho neân danh tieáng ñeán nôi coù xa-coù gaàn. Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Caùc loaøi höõu tình cung kính-ca ngôïi ñoái vôùi cha meï-thaày daïy, Sa-moân, Baø-la-moân, Ñöùc Phaät, Ñoäc giaùc, vaø ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät, nghieäp thaân-ngöõ-yù coù baäc Thöôïng-Trung-Haï, baäc Haï thì nhö Chuyeån Luaân Vöông, baäc Trung thì nhö Kieàu-traän-na…, baäc Thöôïng thì ñoù laø Ñöùc Phaät. Vì theá cho neân danh tieáng truyeàn ñeán ba nôi khoâng gioáng nhau.” Hoûi: Ñòa treân cuõng coù aâm thanh, vì sao luùc chuyeån Phaùp luaân thì aâm thanh chæ ñeán coõi Phaïm Theá? Ñaùp: Bôûi vì nghieäp Bieåu cuûa ngöõ thì aâm thanh chæ ñeán coõi aáy. Laïi nöõa, haønh cuûa ngoân ngöõ chæ ñeán ñòa aáy, haønh cuûa ngoân ngöõ ñoù goïi laø Taàm-Töù. Laïi nöõa, bôûi vì ngay caû ñòa aáy coù theå coù Nhó thöùc, chöù khoâng phaûi laø ñòa treân. Coù ngöôøi noùi: Chæ ñeán coõi Phaïm Theá, bôûi vì coù theå khôûi leân ñaày ñuû ngöõ cuûa thieän-nhieãm oâ-voâ phuù voâ kyù coù aâm thanh bieåu hieän, chöù khoâng phaûi laø ñòa treân. Laïi nöõa, chæ ñeán coõi Phaïm Theá, bôûi vì coù theå khôûi leân ñaày ñuû Nhó thöùc cuûa thieän-nhieãm oâ-voâ phuù voâ kyù hieän roõ tröôùc maét, chöù khoâng phaûi laø ñòa treân. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo coù chuùng sinh sai bieät, thì luùc chuyeån Phaùp luaân seõ coù aâm thanh ñeán nôi aáy. Laïi nöõa, neáu nôi naøo laøm phaïm vi cuûa ba ngaøn theá giôùi, thì aâm thanh truyeàn ñeán nôi aáy. Coù ngöôøi noùi: Coõi Phaïm Theá laø nôi toân troïng cuûa höõu tình theá gian, vì theá cho neân luùc chuyeån Phaùp luaân thì aâm thanh chæ ñeán nôi aáy. Laïi coù ngöôøi noùi: Chö Thieân ôû ñòa treân cuõng goïi laø Phaïm, vì theá cho neân luùc chuyeån Phaùp luaân thì aâm thanh truyeàn ñeán coõi Phaïm Theá, chöù khoâng chæ ñeán ñòa Tónh löï thöù nhaát.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 558

Hoûi: Phaùp cuûa Ñöùc Phaät ñaõ noùi ra ñeàu goïi laø Phaùp luaân chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy, chæ coù phaùp khieán cho tieán vaøo Kieán ñaïo, môùi goïi laø Phaùp luaân. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhieàu ngöôøi nghe Ñöùc Phaät noùi phaùp tieán vaøo Kieán ñaïo, vì sao khoâng goïi laø Phaùp luaân? Ñaùp: Taát caû nhöõng ngöôøi aáy tuy ñeàu laø Phaùp luaân, maø ngöôøi ñaàu tieân vaø ngöôøi cuoái cuøng ñaït ñöôïc söï hieåu bieát chính xaùc, môùi noùi laø Phaùp luaân, ñaàu tieân ñoù laø Kieàu-traän-na…, cuoái cuøng ñoù laø Toâ-baït-ñaø-la. Hoûi: Nôi chuyeån Phaùp luaân cuûa taát caû chö Phaät laø nhaát ñònh hay khoâng nhaát ñònh? Neáu nhaát ñònh thì Boån söï cuûa Phaät Nhieân Ñaêng neân hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Ñöùc Phaät Nhieân Ñaêng chuyeån Phaùp luaân ôû nuùi Haùt-lôïi-ña-la thuoäc thaønh Ñaêng Quang…” Neáu khoâng nhaát ñònh thì baøi tuïng maø Ñaït-ma-toâ-boä-ñeå ñaõ noùi neân hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Neân nghó ñeán chö Phaät quaù khöù, Cuõng laàn ñaàu chuyeån vaän Dieäu phaùp, Trong röøng Thí Loäc-nôi Tieân luaän, ÔÛ taïi cung ñieän Ca-thi naøy.” Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Neân noùi nôi chuyeån Phaùp luaân laø nhaát ñònh. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Boån söï cuûa Phaät Nhieân Ñaêng neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Ñieàu naøy khoâng caàn phaûi thoâng hieåu. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñieàu naøy khoâng phaûi laø trong Toá-ñaùt-laõm, Tyø-naïi-da, A-tyø-ñaït- ma ñaõ noùi, chæ laø truyeän noùi ra, maø caùc truyeän ñaõ noùi thì coù

luùc ñuùng-coù luùc khoâng ñuùng. Neáu nhaát ñònh phaûi thoâng hieåu, thì neân bieát thaønh Ñaêng Quang thôøi quaù khöù chính laø nöôùc Baø-la-ni-tö baây giôø, nuùi Haùt-lôïi-ña-la thôøi quaù khöù chính laø Loäc Uyeån cuûa ngöôøi Tieân baây giôø. Hoaëc ñöa ra caùch noùi naøy: Nôi chuyeån Phaùp luaân cuûa taát caû chö Phaät laø nhaát ñònh, ñoù laø noùi coù boán nôi nhaát ñònh, hai nôi khoâng nhaát ñònh. Boán nôi nhaát ñònh, ñoù laø nôi coäi caây Boà-ñeà, nôi chuyeån Phaùp luaân, nôi töø treân coõi trôøi ñi xuoáng, nôi hieän baøy nhieàu söï thaàn bieán. Hai nôi khoâng nhaát ñònh, ñoù laø nôi Ñöùc Phaät ñaûn sinh vaø nôi nhaäp Nieát-baøn. Hoûi: Vì sao bieát ñöôïc nôi coäi caây Boà-ñeà laø nhaát ñònh? Ñaùp: Töøng nghe thôøi quaù khöù coù vò Chuyeån Luaân Vöông, daãn theo boán ñoäi quaân bay giöõa hö khoâng maø vöôït qua, ñeán phía treân coäi caây Boà- ñeà thì voøng xe baùu lieàn döøng laïi, muoán tieán veà phía tröôùc khoâng ñöôïc, nhaø vua lieàn hoaûng sôï daáy leân suy nghó raèng: Nay mình mong raèng khoâng phaûi laø maát ñi ngoâi vua, hoaëc laø tính maïng gaëp tai hoïa gì chaêng? Luùc aáy vò thaàn caây Boà-ñeà lieàn thöa vôùi nhaø vua raèng: Ñaïi Vöông ñöøng

sôï haõi, khoâng maát ñi ngoâi vua, cuõng khoâng coù tai hoïa gì ñeán tính maïng, Ñaïi Vöông khoâng thaáy phía döôùi laø coäi caây Boà-ñeà chaêng, trong naøy coù toøa Kim cang, taát caû Boà-taùt ñeàu chöùng ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà ôû taïi toøa Kim cang naøy, Ñaïi Vöông muoán ñi qua thì haõy traùnh nôi naøy theo ñöôøng khaùc maø ñi. Luùc aáy nhaø vua lieàn hai xuoáng, duøng caùc loaïi cuùng döôøng coäi caây Boà-ñeà roài theo ñöôøng khaùc maø ñi. Bôûi vì söï vieäc naøy, cho neân bieát nôi coäi caây Boà-ñeà laø nhaát ñònh. Nôi chuyeån Phaùp luaân laø nhaát ñònh, thì nhö tröôùc ñaõ daãn baøi tuïng cuûa Phaùp Thieän Hieän. Hoûi: Laïi vì sao bieát ñöôïc nôi töø treân coõi trôøi ñi xuoáng laø nhaát ñònh? Ñaùp: Töøng nghe sau khi Ñöùc Phaät dieät ñoä, nôi naøy coù söï coá khoù khaên xaûy ra, caùc haøng Tyø kheo ñeàu cuøng nhau boû ñi, ngoaïi ñaïo dò hoïc ñeán ôû trong ñoù. Thôøi gian sau caùc Tyø kheo ñeán ñoøi laïi choã aáy, noùi vôùi ngoaïi ñaïo raèng: Ñaây laø nôi maø baäc Thaày cuûa chuùng toâi töø treân coõi trôøi ñi xuoáng, haõy mau choùng traùnh ñi nôi khaùc. Caùc ngoaïi ñaïo noùi raèng: Ñaây laø nôi maø chuùng toâi thöôøng cö truù. Vì vaäy hai chuùng nhieàu phen khôûi leân tranh chaáp, haøng Tröôûng giaû-cö só-caùc quan chöùc… ôû gaàn trong thaønh ñeán giaûi quyeát söï tranh chaáp aáy, maø khoâng theå naøo giaûi quyeát ñöôïc, ngay caû nhaø vua töï mình giaûi quyeát tranh chaáp cuõng khoâng theå naøo phaân ñònh. Luùc aáy caùc Tyø kheo noùi vôùi ngoaïi ñaïo raèng: Nay seõ cuøng vôùi caùc oâng ñöa ra lôøi noùi chaân thaønh, phaûi thuoäc veà ai thì seõ coù ñieàm laønh xuaát hieän. Ngoaïi ñaïo noùi ñuùng nhö vaäy. Hoï lieàn caàu thænh tröôùc maø khoâng coù gì linh nghieäm. Tyø kheo lieàn tieáp tuïc ñöa ra lôøi noùi chaân thaønh: Nôi naøy neáu laø nôi taát caû Nhö Lai ñi leân coõi trôøi Tam Thaäp Tam vì Töø maãu thuyeát phaùp traûi qua ba thaùng roài ñi xuoáng, thì seõ coù ñieàm laønh xuaát hieän! Luùc aáy treân truï ñaù lôùn ôû truù xöù aáy coù con sö töû baèng ñaù laäp töùc gaàm leân, ngoaïi ñaïo kinh haõi lieàn boû ñi, töø mieäng cuûa sö töû laïi nhaû ra caùc voøng hoa quyù baùu,

quaán quanh truï ñaù, phuû kín khaép nôi. Luùc aáy moïi ngöôøi nhìn thaáy ñeàu ca ngôïi laø ñieàu chöa töøng coù, theá laø caùc Tyø kheo trôû veà cuøng nhau cö truù. Vì vaäy cho neân bieát nôi Ñöùc Phaät töø treân coõi trôøi ñi xuoáng laø nhaát ñònh. Hoûi: Laïi vì sao bieát ñöôïc nôi hieän baøy nhieàu söï thaàn bieán l a ø nhaát ñònh? Ñaùp: Töøng nghe ngoaïi ñaïo bò Ñöùc Phaät truy tìm, ôû khaép saùu thaønh lôùn khoâng coù nôi naøo aån naùu, lieàn cuøng nhau tuï taäp thænh caàu thi ñaáu thaàn löïc vôùi Nhö Lai, Ñöùc Phaät ñeàu khoâng ñoàng yù. Sau ñeán thaønh Thaát-la-phieät-taát-ñeå môùi baét ñaàu ñoàng yù ñeå hieän baøy thaàn bieán, voâ löôïng

ngoaïi ñaïo quay veà xuaát gia theo Ñöùc Phaät. Vì vaäy cho neân bieát nôi hieän baøy nhieàu söï thaàn bieán laø nhaát ñònh. Coù ngöôøi noùi: Nôi chö Phaät chuyeån Phaùp luaân laø khoâng nhaát ñònh. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu OÁt-ñaït-laïc-ca-haït-la-ma-töû vaø AÙt-la-ñoà-ca-la-ma khoâng maïng chung, thì leõ naøo Ñöùc Phaät rôøi boû nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeå ñi ñeán nöôùc Baø-la-ni-tö hay sao? Cho neân bieát laø chæ tuøy theo ngöôøi thích hôïp ñeå nghe phaùp ñaàu tieân ôû nôi naøo thì ôû nôi aáy maø chuyeån Phaùp luaân. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì baøi tuïng cuûa Phaùp Thieän Hieän neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Ñieàu naøy khoâng caàn phaûi thoâng hieåu. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñieàu naøy khoâng phaûi laø trong Toá-ñaùt-laõm, Tyø-naïi-da, A-tyø-ñaït- ma ñaõ noùi, chæ laø vaên tuïng, maø laøm ra vaên tuïng thì coù luùc taêng theâm, coù luùc giaûm bôùt. Neáu nhaát ñònh muoán thoâng hieåu thì quaù khöù cuõng töøng coù Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân ôû taïi nôi naøy, chöù khoâng phaûi laø noùi taát caû, cho neân khoâng phaûi laø quyeát ñònh. Hoaëc ñöa ra caùch noùi naøy: Nôi chuyeån Phaùp luaân laø khoâng nhaát ñònh, ñoù laø noùi coù ba nôi nhaát ñònh, ba nôi khoâng nhaát ñònh. Ba nôi nhaát ñònh, ñoù laø nôi coäi caây Boà-ñeà, nôi töø treân coõi trôøi ñi xuoáng, nôi hieän baøy nhieàu söï thaàn bieán. Ba nôi khoâng nhaát ñònh, ñoù laø nôi Ñöùc Phaät ñaûn sinh, nôi chuyeån Phaùp luaân, vaø nôi nhaäp Nieát-baøn. Nhö ñaõ noùi Ñöùc Phaät ôû trong röøng Thí Loäc, nôi luaän baøn cuûa ngöôøi Tieân, ôû nöôùc Baø-la-ni-tö, vì Kieàu-traän-na… maø chuyeån Phaùp luaân Chaùnh giaùo. Hoûi: Vì sao goïi laø Baø-la-ni-tö? Ñaùp: Ñaây laø teân goïi cuûa doøng soâng, Vöông thaønh xaây döïng caùch ñoù khoâng xa, vì theá cho neân thaønh naøy cuõng goïi laø Baø-la-ni-tö. Hoûi: Vì sao goïi laø nôi luaän baøn cuûa ngöôøi Tieân? Ñaùp: Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: Chö Phaät nhaát ñònh chuyeån Phaùp luaân ôû taïi nôi naøy, thì luùc aáy noùi ñeán chö Phaät laø ngöôøi Tieân thuø thaéng nhaát, ñeàu laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân ôû taïi nôi naøy, cho neân goïi laø nôi luaän baøn cuûa ngöôøi Tieân. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: Chö Phaät khoâng phaûi laø nhaát ñònh chuyeån Phaùp luaân ôû taïi nôi naøy, thì luùc aáy neân noùi laø truù xöù cuûa ngöôøi Tieân. Ng- hóa laø luùc Ñöùc Phaät xuaát theá, thì coù vò Ñaïi Tieân Phaät vaø Tieân chuùng-ñeä töû haøng Thaùnh cö truù; luùc Ñöùc Phaät khoâng xuaát theá, thì coù Ñoäc giaùc Tieân cö truù. Neáu luùc khoâng coù Ñoäc giaùc xuaát theá, thì coù Tieân ñaày ñuû naêm Thoâng theá tuïc cö truù. Bôûi vì nôi naøy luoân luoân coù caùc vò Tieân ñaõ cö truù-

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 561

ñang cö truù-seõ cö truù, cho neân goïi laø nôi luaän baøn cuûa ngöôøi Tieân. Coù ngöôøi noùi: Neân noùi laø nôi ngöôøi Tieân rôi xuoáng, xöa kia coù naêm traêm ngöôøi Tieân bay ñi giöõa hö khoâng, ñeán nôi naøy gaëp phaûi nhaân duyeân lui suït, cuøng luùc maø rôi xuoáng. Hoûi: Vì sao goïi laø röøng Thí Loäc? Ñaùp: Bôûi vì khu röøng naøy luoân luoân coù caùc loaøi höõu nai ñi laïi cö truù, cho neân goïi laø röøng höõu (Loäc Laâm). Xöa coù vò Quoác Vöông teân goïi Phaïm-ñaït-ña, laáy khu röøng naøy ñeå giuùp ñôõ baày höõu, cho neân goïi laø röøng Thí Loäc. Nhö Tröôûng giaû Yeát-lan-ñaïc-ca, ôû trong vöôøn Truùc Laâm thuoäc thaønh Vöông Xaù, ñaøo moät caùi hoà ñeå giuùp cho loaøi chim Yeát-lan- ñaïc-ca, khieán cho loaøi chim aáy ñi laïi ñuøa vui, vì vaäy goïi laø hoà Thí Yeát- lan-ñaïc-ca. Röøng naøy cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø röøng Thí Loäc. Hoûi: Theá naøo laø Chaùnh phaùp? Ñaùp: Caên-Löïc-Giaùc chi-Ñaïo chi voâ laäu. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö baøi tuïng noùi: “Heát thaûy chö Phaät trong ba ñôøi, Coù theå phaù tan moïi khoå ñau, Chö Phaät ñeàu toân troïng Chaùnh phaùp, Luoân luoân an truù trong phaùp taùnh.” Laïi trong kinh noùi: “Coù hai Boå-ñaëc-giaø-la coù theå truù trì Chaùnh phaùp, ñoù laø ngöôøi thuyeát giaûng vaø ngöôøi thöïc haønh.” Trong Tyø-naïi-da noùi: “Chaùnh phaùp cuûa Ta seõ toàn taïi moät ngaøn naêm, hoaëc laø vöôït qua soá naøy, bôûi vì ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia, cho neân ñaõ giaûm bôùt naêm traêm naêm.” Ñöùc Theá Toân noùi veà Chaùnh phaùp ôû khaép moïi nôi, maø khoâng phaân bieät theá naøo laø Chaùnh phaùp. Kinh laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì trong kinh chöa giaûi thích, thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Caên-Löïc-Ñaïo chi höõu laäu laø Chaùnh phaùp hay khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp? Neáu laø Chaùnh phaùp thì vì sao trong naøy khoâng noùi? Neáu khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp thì vì sao voâ laäu laø Chaùnh phaùp maø höõu laäu laïi khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Höõu laäu cuõng laø Chaùnh phaùp. Hoûi: Vì sao trong naøy khoâng noùi? Ñaùp: Caàn phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, Caên… höõu laäu laø gia haïnh cuûa voâ laäu, neáu noùi veà Caên baûn thì ñaõ thaâu nhieáp gia haïnh, cho neân khoâng noùi rieâng bieät.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 562

Laïi nöõa, Caên… höõu laäu laø gia haïnh cuûa voâ laäu, cho neân cuõng goïi laø voâ laäu, bôûi vì ñaõ thaâu nhieáp ôû trong phaàn tröôùc ñaõ noùi. Coù ngöôøi noùi: Caên… höõu laäu khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp. Hoûi: Vì sao voâ laäu laø Chaùnh phaùp maø höõu laäu laïi khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp? Ñaùp: Bôûi vì phaùp höõu laäu coù loãi laàm tai hoïa, phaûi laø phaùp khoâng coù loãi laàm tai hoïa thì môùi goïi laø Chaùnh phaùp. Laïi nöõa, phaùp laø thanh tònh-laø ñaùng ñöôïc ca ngôïi, thì goïi laø Chaùnh phaùp; bôûi vì phaùp höõu laäu ngöôïc laïi vôùi ñieàu naøy, cho neân khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp. Laïi nöõa, Chaùnh phaùp laø phaùp coù naêng löïc vónh vieãn thoaùt khoûi sinh töû-ñöôïc nhaäp Nieát-baøn, phaùp höõu laäu thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng goïi laø Chaùnh phaùp. Hoûi: Nieäm truù-Chaùnh

ñoaïn-Thaàn tuùc cuõng laø Chaùnh phaùp hay khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp? Neáu laø Chaùnh phaùp thì vì sao trong naøy khoâng noùi? Neáu khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp thì vì sao Caên-Löïc-Giaùc chi- Ñaïo chi laø Chaùnh phaùp, maø Nieäm truù... laïi khoâng phaûi laø Chaùnh phaùp? Ñaùp: Nieäm truù... cuõng laø Chaùnh phaùp. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vì sao trong naøy khoâng noùi? Ñaùp: Caàn phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, neáu noùi ñeán Caên... thì tuøy thuaän ñoái vôùi vaên naøy, Nieäm truù... khoâng phaûi laø thuaän vôùi vaên naøy, vì theá cho neân khoâng noùi. Laïi nöõa, Nieäm truù-Chaùnh ñoaïn-Thaàn tuùc cuõng thaâu nhieáp ôû trong phaàn tröôùc ñaõ noùi, nghóa laø boán Nieäm truù töùc laø do Tueä caên-Tueä löïc- Traïch phaùp giaùc chi-Chaùnh kieán thaâu nhieáp, boán Chaùnh ñoaïn töùc laø do Tinh tieán caên-Tinh tieán löïc-Tinh tieán giaùc chi-Chaùnh caàn thaâu nhieáp, boán Thaàn tuùc töùc laø do Ñònh caên-Ñònh löïc-Ñònh giaùc chi-Chaùnh ñònh thaâu nhieáp. Hoûi: Ñeán ñaâu thì neân noùi laø Chaùnh phaùp coøn truù? Ñaùp: Neáu luùc ngöôøi thöïc haønh giaùo phaùp coøn truù. Hoûi: Ñeán ñaâu thì neân noùi laø Chaùnh phaùp dieät maát? Ñaùp: Neáu luùc ngöôøi thöïc haønh giaùo phaùp dieät maát. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Naøy Ca-dieáp-ba! Neân bieát raèng phaùp vaø Tyø-naïi-da maø Nhö Lai ñaõ giaùc ngoä-ñaõ noùi ra, khoâng phaûi laø do Ñòa giôùi-Thuûy giôùi-Hoûa giôùi-Phong giôùi maø coù theå dieät maát, nhöng coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la seõ xuaát hieän ôû theá gian, ham muoán aùc-haønh

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 563

ñoäng aùc, thaønh töïu phaùp aùc, khoâng phaûi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø khoâng phaûi phaùp, khoâng phaûi Tyø-naïi-da noùi laø Tyø-naïi-da, ñoái vôùi Tyø-naïi-da noùi laø khoâng phaûi Tyø-naïi-da, loaïi aáy coù theå dieät maát Chaùnh phaùp maø Ta ñaõ tích taäp traûi qua ba Voâ soá kieáp laøm cho khoâng coù gì soùt laïi.” Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy maø khoâng phaân bieät ñeán ñaâu thì neân noùi laø Chaùnh phaùp coøn truù, ñeán ñaâu thì neân noùi laø Chaùnh phaùp dieät maát. Kinh aáy laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì trong kinh khoâng giaûi thích, thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Trong naøy coù hai loaïi Chaùnh phaùp: 1. Chaùnh phaùp thuoäc theá tuïc. 2. Chaùnh phaùp thuoäc thaéng nghóa. Chaùnh phaùp thuoäc theá tuïc, ñoù laø Danh-Cuù-Vaên thaân, töùc laø Toá- ñaùt-laõm, Tyø-naïi-da vaø A-tyø-ñaït-ma. Chaùnh phaùp thuoäc thaéng nghóa, ñoù laø Thaùnh ñaïo, töùc laø Caên-Löïc-Giaùc chi-Ñaïo chi voâ laäu. Ngöôøi thöïc haønh giaùo phaùp cuõng coù hai loaïi: 1. Duy trì giaùo phaùp. 2. Duy trì chöùng phaùp. Duy trì giaùo phaùp, ñoù laø ñoïc tuïng-giaûng giaûi veà Toá-ñaùt-laõm... Duy trì chöùng phaùp, ñoù laø coù naêng löïc tu chöùng Thaùnh ñaïo voâ laäu. Neáu ngöôøi duy trì giaùo phaùp noái tieáp nhau khoâng dieät maát, thì coù theå khieán cho Chaùnh phaùp thuoäc theá tuïc toàn taïi laâu daøi. Neáu ngöôøi duy trì chöùng phaùp noái tieáp nhau khoâng dieät maát, thì coù theå khieán cho Chaùnh phaùp thuoäc thaéng nghóa toàn taïi laâu daøi, neáu luùc ngöôøi aáy maát ñi thì Chaùnh phaùp seõ dieät maát. Vì vaäy trong kinh noùi: “Chaùnh phaùp cuûa Ta khoâng nhôø vaøo töôøng

vaùch-coät truï… maø toàn taïi, chæ nhôø vaøo höõu tình thöïc haønh giaùo phaùp noái tieáp nhau maø toàn taïi.” Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân khoâng quyeát ñònh noùi veà thôøi gian toàn taïi cuûa phaùp? Ñaùp: Bôûi vì muoán hieån baøy veà Chaùnh phaùp tuøy theo ngöôøi thöïc haønh giaùo phaùp toàn taïi laâu hay mau. Nghóa laø ngöôøi thöïc haønh, neáu thöïc haønh Chaùnh haïnh luoân luoân nhö luùc Ñöùc Phaät coøn taïi theá, vaø nhö luùc Ñöùc Phaät dieät ñoä chöa laâu, thì Chaùnh phaùp cuûa Ñöùc Phaät thöôøng truù giöõa theá gian chöù khoâng coù dieät maát; neáu khoâng coù ngöôøi thöïc haønh Chaùnh phaùp nhö vaäy, thì Chaùnh phaùp aáy seõ nhanh choùng dieät maát. Nhö Ñöùc Phaät baûo vôùi A-nan-ñaø: “ÔÛ trong phaùp vaø Tyø-naïi-da maø Ta ñaõ noùi, neáu nhö khoâng ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia, thì Chaùnh phaùp cuûa Ta seõ toàn taïi moät ngaøn naêm, hoaëc laø vöôït qua soá naøy, bôûi vì ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia, cho neân khieán Chaùnh phaùp cuûa Ta giaûm bôùt naêm traêm naêm.” Hoûi: Neáu Chaùnh phaùp toàn taïi vaãn ñuû moät ngaøn naêm, thì taïi sao

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 183 564

Ñöùc Theá Toân noùi ra nhö vaäy? Ñaùp: Ñaây laø döïa vaøo yù saâu kín veà giaûi thoaùt kieân coá maø noùi. Nghóa laø neáu khoâng ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia thì seõ traûi qua ngaøn naêm giaûi thoaùt kieân coá, maø nay sau naêm traêm naêm chæ coù Giôùi-Vaên-Ñaúng trì kieân coá chöù khoâng phaûi laø giaûi thoaùt, ñeàu laø sai laàm do ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia maø thoâi. Coù Sö khaùc noùi: Ñaây laø döïa vaøo yù saâu kín neáu khoâng thöïc haønh taùm phaùp toân troïng(baùt kính phaùp) maø noùi. Nghóa laø neáu ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia maø khoâng khieán cho thöïc haønh taùm phaùp toân troïng thì Chaùnh phaùp cuûa Ñöùc Phaät seõ giaûm bôùt naêm traêm naêm toàn taïi, bôûi vì Ñöùc Phaät khieán hoï thöïc haønh taùm phaùp toân troïng, cho neân Chaùnh phaùp toàn taïi giöõa theá gian coøn ñuû moät ngaøn naêm. Hoûi: Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai dieät nhö theá naøo? Ñaùp: Luùc Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai saép dieät thì chaâu Thieäm Boä naøy seõ coù ba vò vua xuaát theá, moät vò vua coù phaùp, hai vò vua khoâng coù phaùp. Vò vua coù phaùp thì sinh ôû phía Ñoâng, uy ñöùc-nhaân töø, ñieàu phuïc naêm vuøng AÁn Ñoä. Hai vò vua khoâng coù phaùp thì sinh ôû trong vuøng Ñaït-töï Mieät-leä-xa, taùnh ñeàu ngang böôùng, cheâ bai gheùt boû Phaät phaùp, qua laïi vôùi nhau hôïp söùc xaâm laán. Töø phía Taây xaâm chieám daàn daàn tieán vaøo AÁn Ñoä chuyeån ñeán phía Ñoâng, chí höôùng gaây ra suy toån naëng neà cho Phaät phaùp, heã ñeán nôi naøo thì phaù huûy chuøa thaùp, gieát haïi chuùng Tyø kheo, ngöôøi ña vaên-trì giôùi khoâng coù ai traùnh ñöôïc, ñoát heát kinh ñieån khoâng coøn soùt laïi gì. Luùc aáy vò vua ôû phía Ñoâng nghe tin hai vua vuøng Ñaït-töï Mieät-leä- xa aáy, xaâm chieám AÁn Ñoä daàn daàn ñeán phía Ñoâng, lieàn daãn ñaàu binh lính giao chieán vôùi nhau. Quaân ñoäi cuûa hai vua kia laäp töùc ruùt chaïy taùn loaïn, baét ñöôïc hai vua ñeàu ñem gieát cheát. Laäp töùc sai söù giaû ñi khaép moïi nôi, keâu goïi taát caû Sa-moân Thích töû, môøi taát caû taäp trung ôû trong ñaát nöôùc cuûa Ta, Ta seõ luoân luoân cung caáp daâng cuùng aùo quaàn-aên uoáng-ñoà naèm-thuoác thang, vaø nhöõng vaät duïng caàn thieát khaùc, khieán cho khoâng coù thieáu thoán. Theá laø taát caû Tyø kheo voán

coù trong chaâu Thieäm Boä ñeàu ñeán taäp trung ôû ñaát nöôùc Kieàu-höôûng-di. Luùc aáy nhaø vua ngaøy ngaøy thieát hoäi cuùng döôøng ñuû loaïi. Nhöng caùc Tyø kheo do coù ñöôïc nhieàu lôïi döôõng, vaø do coù nhieàu ngöôøi tröôùc ñaây vì maïng soáng maø xuaát gia, khoâng coù theå tinh tieán chòu khoù ñoïc tuïng kinh ñieån, khoâng thích ôû moät mình vaéng laëng ñeå tö duy, ban ngaøy thì tuï taäp baøn taùn veà chuyeän theá gian oàn aøo naùo loaïn, ban ñeâm thì meät moûi löôøi nhaùc say meâ nguû nghæ, khoâng heà

coù söï thöùc tænh quaùn saùt, vì vaäy ñoái vôùi taát caû nhöõng lôøi khuyeân nhuû chæ daïy cuûa Ñöùc Phaät, thaûy ñeàu gaït boû maø khoâng thöïc haønh. Luùc naøy trong chaâu Thieäm Boä coù hai ngöôøi thöïc haønh giaùo phaùp, moät ngöôøi laø A-la-haùn teân goïi Toâ-laït-ña, moät ngöôøi laø Tam taïng teân goïi Thaát-söû-ca, cuõng goïi laø Baøn Chu, maø laøm ngöôøi ñöùng ñaàu chuùng. Ngay vaøo ngaøy hoâm aáy Chaùnh phaùp saép dieät, vaøo buoåi saùng naêm traêm Cö só- Tröôûng giaû trong thaønh Kieàu-höôûng-di do nhaø vua laøm ngöôøi ñöùng ñaàu, cuøng luùc xaây döïng naêm traêm ngoâi chuøa, bôûi vì tröôùc ñoù nghe tin Chaùnh phaùp saép dieät, cho neân ñöa tay ñeà nghò raèng: Luùc Ñöùc Phaät nhaäp Nieát- baøn ñem giaùo phaùp gôûi gaém cho hai Boä ñeä töû, moät laø haøng taïi gia, hai laø haøng xuaát gia, ñöøng noùi laø baây giôø do ñeä töû taïi gia, khoâng coù khaû naêng cung caáp giuùp cho nhöõng ngöôøi xuaát gia, khieán thieáu huït cho neân Chaùnh phaùp dieät maát, chæ bôûi vì haøng ñeä töû xuaát gia khoâng coù Chaùnh haïnh cho neân khieán Chaùnh phaùp dieät ñi. Coù ngöôøi noùi: Nhö phaùp tieáp ñaõi khaùch baïn, luùc ñaàu vaø veà sau ñeàu lo lieäu ñaày ñuû chu ñaùo; nhö vaäy Chaùnh phaùp luùc baét ñaàu xuaát hieän vaø veà sau saép dieät ñi, ñeàu laøm cho ñaày ñuû moïi duyeân cung caáp cuùng döôøng. Coù ngöôøi noùi: Hoï daáy leân nghó raèng ngay caû Phaät phaùp chöa dieät ñi thì ôû theá gian haõy coøn coù voâ löôïng phöôùc ñieàn, neáu Phaät phaùp dieät ñi thì ôû theá gian chæ coù höõu löôïng phöôùc ñieàn, chuùng ta may maén nhôø Phaät phaùp chöa dieät ñi, neân cuøng nhau kòp thôøi laøm nhöõng vieäc caàn laøm. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät Thích-ca luùc coøn laøm Boà-taùt thaáy chö Phaät quaù khöù, hoaëc bôûi vì duyeân cung caáp thieáu huït, hoaëc bôûi vì gaëp phaûi dòch beänh, khieán cho Chaùnh phaùp dieät ñi, laäp töùc phaùt nguyeän: Nguyeän cho toâi thaønh Phaät ñöøng bôûi vì ñieàu naøy laøm cho giaùo phaùp dieät heát! Vì vaäy tuy giaùo phaùp dieät ñi maø duyeân cung caáp ñaày ñuû, truù xöù taêng theâm nhieàu. Ñeâm aáy, trong chuøa laøm leã Boá-taùt (boá saùi tha), voâ löôïng Tyø kheo ñeàu cuøng nhau tuï taäp, luùc aáy ngöôøi Duyeät chuùng thænh caàu ngöôøi ñöùng ñaàu chuùng laø Tam taïng Thaát-söû- ca, vì chuùng maø noùi veà Baùt-la-ñeå-moäc- xoa. Tam taïng nhaän lôøi maø muoán noùi toùm löôïc. Luùc aáy A-la-haùn Toâ-laït- ña töø choã ngoài maø ñöùng daäy, treäch aùo baøy vai phaûi, ñaûnh leã Tam taïng, chaép tay thöa raèng: Chæ mong Thöôïng toïa vì chuùng maø noùi roäng ra. Tam taïng traû lôøi raèng: ÔÛ trong chuùng naøy ai coù theå thöïc haønh ñaày ñuû Baùt-la-ñeå-moäc-xoa maø yeâu caàu toâi noùi roäng ra? A-la-haùn noùi raèng: Nhö luùc Ñöùc Phaät coøn taïi theá, caùc haøng Tyø kheo ñaõ thöïc haønh ñeán giôùi haïn cuoái cuøng ñoái vôùi caùc Hoïc xöù, toâi ñeàu coù theå thöïc haønh, neáu nhö vaäy goïi laø

ngöôøi coù theå thöïc haønh ñaày ñuû thì mong haõy noùi roäng ra cho!

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.